

Tři kapelníci

V kapele dědy Matěje Kubeše hráli syn Karel, dvojčata Stanislav a Ladislav, bratr Josef a švagr Václav. O masopustu je prý manželky neviděly i tři dny.

Kapelník Veselky Ladislav Kubeš se narodil v jihočeském Zišově v muzikantské rodině. Jeho otec Ladislav Kubeš starší byl v té době již autorem *Jihočeské polky*, jedné ze svých nejznámějších skladeb. Zakladatelem rodinné muzikantské tradice byl děda Matěj. „Na hru“ se tehdy chodilo i deset kilometrů pěšky s nástrojem na zádech. Matěj Kubeš měl políčko v Zišově a přítom „cimentáři“ ve Veselí nad Lužnicí. „Cimentáři“ vyráběli betonové dlažby, skruže a hřbitovní pomníky pro celý kraj. Syn Ladislav převzal řemeslo i noty, vnuk Ladislav založil hudební vydavatelství.

KUBEŠ VE SVĚTĚ

„Měl jsem velkou radost, když mi kamarád v Německu ukázal sešit not pro dechovku se skladbami dědy Matěje. V Rakousku jsem zažil další překvapení. Pustili mi desku, na které byl uveden děda Matěj jako sólista na křídlovku,“ říká kapelník Veselky.

Do dějin dechovky se zapsal hlavně Matějův syn Ladislav. Po začátkách v dě-

Děda množil noty perem, otec světlotiskem, já tisknu ofsetem

dově kapele si vyrazil do světa s italským cirkusem Belli. Hrál i v orchestru Jihočeského divadla v Českých Budějovicích, v mariánskolázeňském orchestru a službu v armádě si odbyl u vojenské hudby v Jindřichově Hradci pod taktovkou Ferdinanda Škrobáka. Nejstarší skladatelské pokusy se datují právě z vojny. První skladbu pojmenoval *V poli stojí kříž*, ale když valčík později věnoval manželce Boženě, dal mu nový název – *Pro jedinou lásku*.

Počátkem šedesátých let projevil o Kubeše zájem zahraniční vydavatel Johann Kliment z Vídně. Jako první skladbu vydal *Rípecký pochod*. Po Klimentovi následovala dvacítko významných evropských vydavatelů. *Jihočeskou a Netolickou polku*

zařadila do svého repertoáru i Ústřední hudba Československé armády. Taková pocta byla v té době pro autora velkým uznáním. odborníci tvrdili, že *Jihočeská polka* byla nejúspěšnější skladbou naší vojenské hudby na Světové výstavě v Montrealu v roce 1967. Skladbu na

hrál také orchestr Ernsta Mosche a v jeho podání se prodalo přes milión desek.

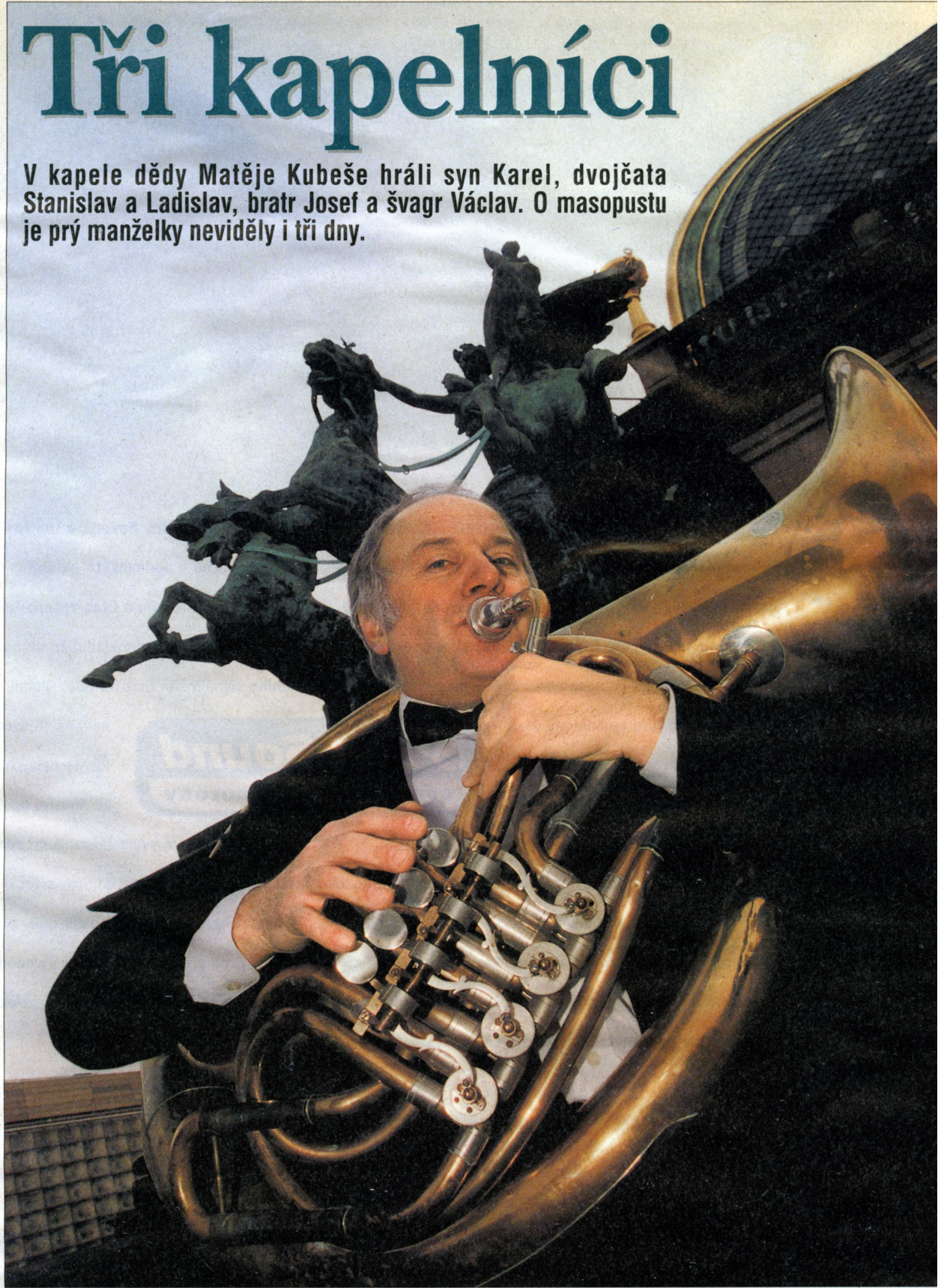
„Významný evropský dirigent otci desku s uznáním předal a já ji chovám jako velkou památku. Když jsem letěl s leteckou společností Swissair, udělalo mi radost, že ve skladbách nabízených

cestujícím k poslechu byla i otcova *Jihočeská polka*. Hráli jsme s Veselkou ve švýcarském Winterthuru a zažili jsme šok: tisícovka posluchačů v sále povstala a přidala se k refrénu *Mé české vlasti*; snažili se zpívat česky a textař skladby Zdeněk Beneš, který byl s námi, z toho

byl k slzám dojat,“ vypráví Ladislav Kubeš.

VYDAVATELÉ DECHOVKY

„Vydavatelská činnost je zřejmě rodinné prokletí. Dědovi Matějovi stačilo pero a skladby rozepisoval sám. Otec

Ladislav Kubeš starší (sedící první zprava) s dědou Matějem (druhý zprava) a bratrem Stanislavem (třetí zprava) spolu hráli v původní Kubešově dechovce

těně světlotiskem v typické červené barvě. Tiskarskou vášeň jsem odkoukal od otce a rád stojím u stroje, který chrlí papír potištený notami.“

VESELKA HRAJE KUBEŠE

Skladby Ladislava Kubeše staršího vyšly samozřejmě nejen ve světě, ale především u nás. Jsou základem repertoáru Veselky, jejímž kapelníkem je syn skladatele Ladislav Kubeš mladší. Postupně vyšla alba *Krásný kout v srdci Čech*, *Pod tou naší starou lípou*, *Náš kapelník*, *Ten římovský malý můstek*, *Na Šumavě je dolina* a *Spadl lístek z javora*. Alba jsou pojmenována podle

Kapelník Ladislav Kubeš s maminkou Boženou a otcem Ladislavem Kubešem

Oba jsme hráli na trombón, ale táta byl tenkrát lepší. Pak jsem absolvoval vojenskou hudební školu v Roudnici nad Labem, na kterou mě otec přihlásil, aby ze mě vycepovali dobrého muzikanta do rodinné dechovky. Hrál jsem na tubu a kontrabas. Ve Veselce hraju na helikón. Vystudoval jsem taky konzervatoř v Praze. Ale ve vojenských hudebních jsem musel přežít třináct těžkých let. Vojenští páni trvali na tom, abych si obě školy odsloužil. Maršálskou hůl jsem zřejmě ztratil, protože jsem v armádě skončil s nejnižší hodností. Kolegové se smáli, že jsem nejstarší rotný v Evropě. V Národním divadle hraju již devatenáctou sezónu na kontrabas. Dědu jsem slyšel hrát jenom na desce. Pamětníci tvrdili, že byl výborný křídlovák. Otec byl především skladatel, zatímco já jsem interpret a kapelník dechovky.“

TUBA NEBO HELIKÓN

Jaký je rozdíl mezi tubou a helikónem? „Tuba visí za pochodu na řemenu kolem krku a špatně se s ní pochoduje, tak vynalezli helikón – ten se ovíjí kolem krku a jeho váha se pěkně rozloží na ramena. Na vojenské hudební škole v Roudnici jsem vlastní tubu neměl. Jako student jsem si jednou šel k houslaři Národního divadla panu Vackovi nechat potáhnout kontrabasový smyčec a ten mi na splátky prodal starý helikón. Dodnes je při zahraničních zájezdech zdrojem výjimečných nabídek řady tubistů. Ale není na prodej. O jeho ‚mašině‘ se bezvadně stará hudební nástrojář Stanislav Netolický, mistr svého oboru.“

Ladislav Kubeš starší na návsi v rodných Borkovicích

Otec se synem na soběslavském náměstí při dechovkovém festivalu

množil noty doma. Psal si i matrice. V zatemněné kolně na dřevo upevnil do rámu se sklem pauzovací papír s notami. S rámem vybíhal na sluníčko a pak záleželo na intenzitě světla. Když přišel mrak, musel proceduru opakovat. Nasvícený papír vyvolával čpavkem v prádelně. Svou tiskařskou technikou dokázal zásobit dechovky v celé republice. Staří dechovkáři si ještě vzpomínají na Kubešovy skladby tiš-

TŘI INTERPRETI

Kdo z vás byl nejlepší interpret? Děda, otec, nebo vy?“ „Když jsem poprvé hrál s tátou na taneční zábavě, bylo mi čtrnáct let. Dopadlo to tak, že táta musel domů donést oba trombóny i mě, protože jsem nezvládl množství nabídnutých nápojů.“

EPILOG

Televizní pořad připravený k 75. narozeninám, jichž by se Ladislav Kubeš starší dožil letos 23. února, zůstal jen ve scénáři. Skladatel a kapelník zemřel 26. srpna 1998. Švýcarský hudební kritik Max Waeborn napsal, že odešel poslední český král polky.

Ladislav Kubeš s Josefem Zímou zpívají *Řípeckou šenkýřku* při natáčení televizního pořadu k 70. narozeninám skladatele

LUDVÍK HESS
Snímky autor,
PAVEL JASÁNSKÝ
a archiv rodiny

